

[Ove Hansen.]

nemførelse af en analyse af kommunernes udgifter med henblik på en tilskudsordning af løvbundne opgaver samt

3) *forslag til folketingsbeslutning om etablering af en fast låneordning for udviklings- og vækstkommuner.*

Hensigten med disse forslag til folketingsbeslutning er at tilvejebringe en mere retfærdig fordeling af byrderne mellem stat og kommuner.

De omfattende ændringer vedrørende byrdefordelingen, der blev vedtaget af folketinget i foråret 1969, har allerede vist og vil i endnu stærkere grad i den kommende tid vise, at den lighed, den mere ensartethed, der var tilsigtet kommunerne imellem, på ingen måde er opnået. De store forskelle i kommunernes beskatningsprocenter bekræfter det.

Der kan ikke herske tvivl om, at mere ensartethed må tilstræbes kommunerne imellem på bl. a. det skattemæssige område. Jeg anser det for nødvendigt at gennemføre et skattegrundlagstilskud, så ensartede goder belaster skatteyderne ensartet, uanset hvilke kommuner skatteyderne måtte have.

I den nærmeste tid vil opgavefordelingen mellem stat, amtskommuner og kommuner blive fastlagt. Jeg vil derfor foreslå, at der gennemføres en analyse af de enkelte kommuners udgifter ved opgavernes løsning med det formål at tilvejebringe en tilskudsordning til kommunerne, således at disse stilles lige (ens) ved løsningen af løvbundne opgaver.

De vedtagne ændringer af byrdefordelingen har vist åbenbare skævheder i udviklingskommuner og kommuner i vækst. Disse skævheder må rettes, det kan ikke være folketingets opgave at stille kommuner, der udviser en betydelig aktivitet på boligbyggeriets område, ringere end kommuner, der udviser meget lidt aktivitet, hvad angår boligbyggeri. En låneordning må sikres kommunerne. En vis selvfinansiering er naturligvis fordelagtig, men i hastigt voksende kommuner, hvor anlægsvirksomheden er betydelig, må der fra statens side anvises mulighed for lånoptagelse bl. a. til opkøb af jord, byggemodning og skole- og institutionsbyggeri.

Jeg håber, at folketinget vil modtage disse 3 forslag til folketingsbeslutning med

velvillighed. Jeg ved, at mange kommunalfolk ikke alene vil modtage forslagene med tilfredshed, men anser dem for at være særdeles påkrævet.

Ordføreren for forslagsstillerne (Sigs-gaard): Jeg fremsætter herved *forslag til folketingsbeslutning om undersøgelse af benzinhandelens forhold.*

Mange mener, at monopoliseringen inden for branchen har medført, at priserne er for høje, at konkurrencen stort set er elimineret, at benzinførhandlerne er for afhængige af selskaberne, at profitten er for stor, og at meget store beløb anvendes til reklame. Den nu annoncerede form for prisrig må i denne sammenhæng karakteriseres som typisk monopolistisk: prisdifferentiering kun vendt mod mindre kapitalstærke, men uafhængige selskaber.

Derudover tyder meget på, at investeringerne bl. a. på grund af særdeles gunstige afskrivningsregler i de senere år har været alt for store. Der er jo ingen fornuftig begrundelse for, at vi skal have en servicestation på snart sagt hvert andet gadehjørne. For store investeringer på dette område går naturligvis ud over andre, mere vigtige investeringer.

Endelig tyder meget på, at beskatningen bl. a. på grund af, at de største selskaber er udenlandsk dominerede og kan overføre overskud til udlandet, er alt for lemfældig.

For at antyde problemets størrelsesorden skal jeg nævne, at en prisnedsættelse for benzin på 5 øre pr. liter vil betyde en besparelse for forbrugerne på ca. 100 mill. kr. om året.

I Sverige har man i december 1969 offentliggjort en undersøgelse af en række af disse forhold. En række af resultaterne er nævnt i bemærkningerne til forslaget. En betænkning på baggrund af denne rapport vil blive fremlagt i april.

Vort forslag fremsættes inden for 15. marts fristen, for at folketinget kan vedtage det inden sommerferien, således at eventuel lovgivning på baggrund af undersøgelsens resultater kan gennemføres inden sommerferien 1971.

Det forudsættes, at det foreslåede udvalg sammensættes af uvildige, kyndige personer.

Jeg anbefaler vort forslag til velvillig behandling.

Den første sag på dagsordenen var:

Tredje behandling af forslag til lov om ændring af merværdiafgiftsloven. (Offentlige institutioners afgiftsmæssige stilling).

(Anden behandling af lovforslaget (nr. 117) findes i tidenden sp. 4130).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget

vedtoges enstemmigt med 120 stemmer.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

Tredje behandling af forslag til lov om indkøbsforeninger for mindre jordbrugere.

(Anden behandling af lovforslaget (nr. 15) findes i tidenden sp. 4131, udvalgets til lægsbetænkning i tillæg B. sp. 659).

Der var stillet 1 ændringsforslag i tillægsbetænkningen.

Uden for tillægsbetænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Ændringsforslaget sattes først til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Ændringsforslaget

vedtoges uden afstemning.

Lovforslaget som helhed sattes derefter til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget

vedtoges enstemmigt med 120 stemmer.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til folketingsbeslutning om en landbrugsreform [af Morten Lange m. fl.].

(Forslaget til folketingsbeslutning (nr. XXXII) findes i tillæg A. sp. 2313, fremsættelsen i tidenden sp. 3094).

Forslaget sattes til forhandling.

Landbrugsministeren (Peter Larsen): I det fremsatte forslag til folketingsbeslutning om en landbrugsreform ønsker man at fastlægge generelle linjer for den samlede landbrugs politik. En gennemgang af forslaget tyder på, at man ikke fra forslagsstillernes side har ønsket at tage hensyn til de faktiske vilkår, der hersker på eksportmarkederne, eller til de markedspolitiske muligheder hverken i nordisk eller i europæisk belysning.

Det kommer jo ikke overraskende for os, at socialistisk folkeparti har søgt i hovedtræk at opstille nogle forslag til afløsning af alle de gældende vigtige landbrugslove. Vi erindrer jo den stærke kritik, man normalt har fremført over for de gældende love trods de forbedringer, der igennem årene er gennemført, og derfor kommer det her ikke overraskende for os.

Jeg vil dog være meget betænkelig ved forslaget af mange grunde. Regeringen har jo netop fået, men endnu ikke taget endelig stilling til betænkningerne fra henholdsvis Krogstrup-udvalget og landbokommissionen; og navnlig for landbokommissionens vedkommende er der en lang række administrative problemer, som man ikke er færdig med endnu, men som man her i forslaget allerede nu vil til at tage fat på. Det drejer sig om hele den administrative opbygning, jordlovsudvalgets virksomhedsområde m. v. Det ville derfor virke noget besynderligt, om man nu uden hensyn til disse betænkningers indhold og til de igangværende undersøgelser gav sig til at vedtage principbeslutninger om en fuldstændig omkalfatring af landbrugsrets forhold, beslutninger, som for mange punkters vedkommende går helt på tværs af de indstillinger, der ligger i de ovennævnte betænkninger. Alene forslagets hovedsigte, der jo også er at reducere de overvurderede priser på landbrugsejendomme, ville, hvis